చీకటిలో చీలికలు

– గొల్లపూడి మారుతీరావు

ఈ నవల ముద్రితం కావడం యిది మూడోసారి. చాలా పాపులర్ కావడం వల్లకాదు - చాలాకాలం ఆగి ఆగి ప్రింటయింది. ఈ నవలకి ఎంతలేదన్నా 40 ఏళ్ళ వయస్సుంది ఎప్పుడూ ఎవరూ "అమ్మో - ఎంత మంచి నవల" అని అనలేదు. అయితే ఎక్కువమంది మహానుభావులు విమర్శించిన నవలగా దీనికి చిన్న ముందుమాట వ్రాయాలనిపించింది.

ఆ959 ప్రాంతంలో అప్పుడే చదువు పూర్తయి, నిరుద్యోగిగా వున్న రోజుల్లో ఈ నవల వ్రాశాను. అప్పటికి - బుచ్చిబాబు, చలం - యిలాంటి వారి ప్రభావం నా మీద వుంది. తెలిసిందంతా చెప్పెయ్యాలనీ, నాకు తెలిసిన రచయిత ఎంత గొప్పగా చెప్పాలనే యావ అప్పటిది. ఆ వాసన ఈ నవలలో ఎక్కువ. ఎలా కలిశారో పుట్టపర్తి నారాయణాచార్యుల వారిని ఆ రోజుల్లో కలిశాను. వారిని ఈ నవలకి ముందుమాట వ్రాయమన్నాను. (ముందు మాటలూ, అంకితాలు బొత్తిగా అలవాటు లేదు) ఆయన వ్రాశారు. ముందుమాట వ్రాశారు గనుక విమర్శించలేదేమో కానీ, మొహమాటపడి బాగుందన్న గుర్తు.

ఆ962లో విశ్వనాథ సత్యనారాయణగారికి చిత్తూరులో సన్మానం జరిగింది. ఆయన గుంటూరు శేషేంద్రశర్మగారి (అప్పటి చిత్తూరు మునిసిపల్ కమిషనరు) యింట్లో బస చేశారు. అక్కడ నా నవలలో ఒకటి రెండు పేజీలు చదివారమో. ఆ సాయంకాలం సభలో ఆరుద్ర తమ కిన్నెరసాని పాటల్ని పిప్పరమెంటు పాకం అన్నందుకు ఆయన్ని తిడుతూ పనిలో పని నాకూ రెండు వడ్డించారు. "ఇందాక ఎవరో రచయిత నవల చూశాను. ఆకాశంలో నక్షత్రాలు మరో లోకంలోకి ఎగిరిపోతున్నాయంటాడు" ఇలా సాగింది. నాకు ఆ రచయిత ఎవరో వెంటనే అర్థమయింది. నా పక్కన కూర్చున్న శేషేంద్రశర్మగారు, మల్లాది వసుంధరగారూ, మల్లాది రామచంద్ర శాస్త్రిగారూ యిబ్బంది పడుతున్నారు.

సభ ముగిసింది. రాత్రి విశ్వనాథ వారికి చెప్పినట్టున్నారు. ఆ విమర్శించిన రచయిత నేనేనని. మర్నాడు మధ్యాహ్న భోజనం శర్మగారింట్లో జి. కృష్ణగారూ, వి.డి. ప్రసాదరావుగారు ప్రభృతులు వచ్చిన గుర్తు. అప్పుడు ఈ ప్రసంగం టేపు వేశారు. నన్ను విమర్శించే ప్రసంగం వచ్చేటప్పటికి సత్యనారాయణగారు నావేపు తిరిగి "మిమ్మల్ని తిట్టినట్టున్నాను" అన్నారు నవ్వుతూ.

నేనూ నవ్వేసి "ఆ విధంగానయినా ఆ మాత్రం నవల చదివారు. అదీ నాకు ఆశీర్వాదమే" లాంటి మాటలేవో అన్నాను. ఏమయినా, విశ్వనాథ గారు కించపడ్డారు. అనవసరంగా నన్ను విమర్శించినందుకు. ఆయన "నిండు మనంబు నవ్యనవనీత సమానము" కోవలో మనిషి. ఆ ఆలోచన మనస్సులో పీకుతున్నట్టుంది. ఆ సాయంకాలం అప్పటి సంగీత నాటక అకాడమీ అధ్యక్ష్యులు, చిత్తూరు వారు విలాససభ అధ్యక్షులు ఆర్.బి రామకృష్ణరాజు గారు రామవిలాససభలో సభ ఏర్పాటు చేశారు. విశ్వనాథ వారు బజారుకెళ్ళి శాలువాలు కొనుక్కొచ్చి - ఆ సభలో మా రచయితలు - నేనూ, మధురాంతకం, పల్లంపాటి, రాజేంద్ర సదానంద (వీరంతా వున్న గుర్తు) అందరికీ శాలువాలు కప్పారు - అదీ వారి ఔదార్యం.

ఆ రోజుల్లోనే తిరుదణ్ణామలైలో వుంటున్న చలం గారి దగ్గరికి వెళ్తూండేవాణ్ణి. వారికి 'చీకటిలో చీలికలు' నవల పంపాను. "మీ పుస్తకం అందింది. ఈ నక్కకి అది కూజా భోజనం" అని వ్రాశారు.

తరువాత నాలుగైదు పుస్తకాలొచ్చాయి. "నర్తకి అదే పనిగా చదువుతోంది. అయ్యో అందరూ చచ్చిపోతున్నారే" అని మధ్య మధ్య బాధపడుతోంది అంటూ తరువాత చదివినట్టున్నారు.

"అందులో వర్ణనలన్నీ అనవసరం. కృత్రిమం మీరు కూడా అవన్నీ చూసి వుండరు" లాంటి వాక్యాలు గుర్తున్నాయి.

ప్రస్తుతం ఈ నవలని సవరణలు చేసి, కుదించి ప్రచురించడం జరుగుతోంది. ఆనాటి 'చీకటిలో చీలికలు' దగ్గర్నుంచి నిన్న మొన్నటి 'ఎరసీత' వరకు - ఓ రచయిత మానసిక పరిణామాన్ని తెలియజెప్పడం కూడా సమగ్ర సాహిత్య పరిచయ లక్షనం కనుక ఈ నవలకీ ఈ సంపుటాల్లో స్థానం వుంది.

(గత సంచిక తరువాయి)

"**పుస్తకాలషాపు పెట్టే,** నేనూ సగం డబ్బు భరిస్తానన్నాను, లేదా ఉత్త లైబ్రరీ పెట్టావా, భేషో, కాని అటుకీ, యిటుకీ కాని యీ మధ్యరకం ఫక్కీ నాకేం పొందిందికాదు."

ఇంత వయస్సయ్యాక యీ కాశీపతి తరహా అతన్ని బాధపెట్టినట్లు గమనించాడు వరద.

"పోనీ, అతని ప్రయత్నాలు అతణ్ణి చెయ్యనివ్వండి మీకేం పోయింది? గెల్చుకొచ్చాడా, లేస్తాడు, దెబ్బతిన్నాడా, పాఠం నేర్చుకుంటాడు."

"అలాక్కాదోయ్, ఇప్పుడు ఆపకపోతే, చెప్పేంకాదని తర్వాత కించపడతారువాళ్ళే ఆ వేడిరక్తం యిప్పట్లో యిలా కప్పదూకుళ్ళు వేయిస్తుంది. "

"నా మట్టుకు నాకు యిందులో తప్పేం కనిపించలేదు. కాశీపతి ఆలోచన నాకెందుకో సమంజసంగానే కనిపిస్తోంది."

"ఆ" అన్నారు గోవర్ధనరావుగారు, బొద్దు మీసాల్ని ఓసారి దువ్వుకుని కుర్చీలో వెనక్కి చేరబడి క్షణకాలం కళ్ళుమూసారు.

"లాభసాటిగా వుంటుందంటావా?" చివరిసారిగా అడిగారు.

"లాభం విషయం అతను ఎత్తుకోవడం లేదుగా?"

"అతను సరే, మనం కాస్త దూరం ఆలోచించాలి"

"ఎందుకో అతను నెగ్గుకు రాగలడనే ధైర్యం నాకుంది. ఆ సత్తా ఆ వుత్సాహం అతని దగ్గర వున్నాయి"

ఈ పొగడ్తకి ఉబ్బి తబ్బిబ్బయిపోయారు గోవర్ధనరావుగారు. కుర్చీలోంచి బాగా ముందుకు వంగి ఆ చీకట్లో కళ్ళు పెద్దవి చేసి అన్నారు.

"అసలు యీ తిరకాసంతా యెందుకోయ్. కుర్రాడు కాస్త దారినపడితే వినతని ముడిపెట్టాలని మనం లేపిన కుర్రాడు, మన మాటవిని కృతజ్ఞతతో వుంటాడు. అదీగాక కాశీపతి అంతమంచి కుర్రాణ్ణి వూరికే వదలబుద్ధి కావటంలేదు"

గోవర్ధనరావుగారి మాటల్ని విన్నా విననట్టు చెట్టువేపే చూస్తూ కూచున్నాడు వరదరాజులు. ఏమనుకున్నారో యేమో, ఎంతోసేపయాక గోవర్ధనరావుగారు లేచారు.

"ఇకపోతాను వరదరాజులూ, ఓసారి ఎప్పుడయినా కాశీపతిని యిక్కడికి పంపిస్తాను. నువ్వూ చెప్పిచూడు. ఎంత ఆలోచించినా యీ ప్రోగ్రాం నాకేం నచ్చటంలేదు" అన్నారు.

"అలాగేనండి" తలూపాడు.

"నిన్న భోజనం దగ్గర నీమాట వచ్చింది. 'వరద రావడంలేదు' అని బుంగమూతి పెట్టింది వినత. ఓసారి రా, లేకపోతే నీమీద యుద్ధం లేవదీస్తుంది" మెట్లుదిగుతూ నిట్టూర్పుల మధ్య ఆయాసంగా మాటలు జారేసి చివరికి ఉప్పెనలా నవ్వారు.

గేటు వరకూ నడిచాడు వరద.

రెండు అడుగులు వేసి మళ్ళీ వెనక్కి తిరిగి "రవణమూర్తి జాడేలేదు. నీకెక్కడయినా కనిపిస్తున్నాడా?"

"వాడి చెల్లెలికి వంట్లోబాగోలేదండి"

"జ్వరమా"

"కాదు. టి.బి. అని తేల్చారుట"

"అరెరె, అయితే ఓసారి వెళ్ళిరావాలి" అనుకుంటూ ముందుకి నడిచిపోయారు గోవర్ధనరావుగారు.

ఆయనతో గడిపిన రెండుక్షణాల్లో మనసెంతో తేలిక పడినట్టనిపించింది వరదరాజులుకి, అలా నిండు మనస్సుతో మాట్లాడేవాళ్ళు అరుదు. అదే మాటిమాటికీ అనిపించసాగింది.

వసారా దాటేసరికి లోపల్నుంచి నవ్వులు వినిపించాయి. గులాబి ఏదో చెప్తోంది.

"అన్నయ్య ఎప్పుడూ అంతే, మరుపుదల ముందు, అన్నయ్య తర్వాతా పుట్టారు"

ఇంట్లోకి వచ్చేసరికి యిద్దరూ ఆగిపోయారు.

తలుపుకి చేరబడి నీలవేణి నిలబడింది.

కాళ్ళు కడుక్కోందుకి పెరట్లోకి నడిచాడు వరదరాజులు.

"వినతాసుతవాహనుడై" అందుకుంది గులాబి.

2

ఇరవై రోజుల తరువాత ఒకనాటి ఉదయం గులాబి మంచం దగ్గర కూచున్న వరదకు కాఫీ తెచ్చి యిచ్చింది నీలవేణి.

"జ్వరం యివాళ కూడా తగ్గలేదు" అన్నాడు నీరసంతో కళ్ళుమూసుకున్న గులాబిని చూస్తూ.

కుంచుకుని రేకులు ముడిచిన పువ్వులాగ, బలహీనతతో తెల్లటి మంచుముద్దలా పడివుంది గులాబీ

ఆ ఏకాంతాన్నీ, ఆ స్తబ్దతనీ చూసి భయపడ్డాడు.

దివారాత్రాలు ఆ మంచం మీదే గడిపాడు.

కలలు విరిగినట్లు, లేచి తగ్గుతోంది జ్వరం. ఆశ, నిరాశల మధ్య అతని మనస్సు సతమతమవుతోంది.

ఇన్నిటి మధ్యా నీలివేణి వునికి అతనికి నిబ్బరాన్నిచ్చింది.

ఆమె ప్రోత్సాహం అతనికి ఆటవిడుపు -

కాఫీగ్లాసుతో గుమ్మం దగ్గరకు వచ్చి నిలబడ్డాడు వరదరాజులు. వంటప్రయత్నంలో వుంది నీలవేణి.

కెంపురంగు చీరె వదులుగా కట్టుకుంది. ముడివెయ్యని తడిజుత్తు వీపంతా పరుచుకుని తడిపేసింది. చామనఛాయ ముఖం పసుపుతో మెరిసింది. కిటికీ వెలుగుకి ఎర్రటి బొట్టు పదింతలై తేలీని చిత్రకారుడి కుంచె మరకలా కనిపించింది. ఈ ఇరవై రెండేళ్ళలో ప్రపంచం యింత అపూర్వ సృష్టిని ఎలా మరిచిపోయిందా అని అనుమానం.

హఠాత్తుగా విశ్వేశ్వరం గుర్తుకొచ్చాడతనికి. ఇలాంటి సమయంలో అతను రాకపోతేనే మంచిదనిపించింది. ఇప్పటి తన పరిస్థితుల్లో యీమె అవసరం ఎంత వున్నదో యీ యిరవై రోజులయి పూర్తిగా అవగాహనకి వచ్చింది.

వంగినప్పుడు ఆకారాన్ని కూడదీసుకుంటున్న శరీరపు వంపులు శిల్పి సంతరించిన గీటుల్లా తోచాయి.

"విశ్వేశ్వరం యింతవరకూ రాలేదు" అన్నాడు మెల్లగా.

ఆమె తుళ్ళిపడింది. గుమ్మానికి చేరబడి నిలబడ్డ అతన్ని చూసి తడబడింది.

పీట వేసుకుని కూచున్నాడు వరద. పొగ కళ్ళల్లో తిరిగి కన్నీళ్ళు తెప్పించింది నీలవేణికి. కిటికీలోంచి ఎండ ఆమె కళ్ళల్లోపడి మెరిసింది.

"ఎప్పుడొస్తాడో నీతో చెప్పాడా పోనీ?"

గోడకి ఆన్చిన తెల్లటి స్టీలు కంచంలో ఆమె ముఖం మరింతయి కనిపించింది.

"ఇప్పట్లో వాడొచ్చినా నిన్ను పంపేదిలేదు. నువ్వెళ్ళిపోతే ఏం చెయ్యాలో కూడా నాకు తెలీదు. ఇలాంటి పరిస్థితి ఎప్పుడూ రాలేదు."

ఆమె తలవొంచుకునే పనిచేసుకుంటోంది. జుత్తు పాయజారి నుదుటిమీద కదిలింది.

ఏదో అనబోయేంతలో నీటి కోసం పెరట్లోకి వెళ్ళింది నీలవేణి, చాలాసేపు కూచుని లేచి వచ్చేశాడు వరదరాజులు.

అన్నీ తనవిగా చేసుకునే శక్తీ చొరవా ఆడవాళ్ళకే వుంది. స్నేహాన్నీ, పరిస్థితుల్నీ, యింటినీ, చివరికి మనుషుల్నికూడా.

తనని పిల్చినట్లయి చెల్లెలు మంచం దగ్గరికి వెళ్ళాడు వరదరాజులు.

సాయంకాలం "ధక్కన్ స్వీట్ వాలా" పక్కనుంచి నడిచివస్తూంటే ఎవరో తనని పిల్చేసరికి వెనక్కి తిరిగాడు.

కాశీపతి నీలిరంగు కోటు కనిపించింది. గోవర్ధనరావుగారు గుర్రపు బండిలోంచి కాళ్ళుపైకి వేలాడేసి కూచున్నారు. బండి రోడ్డుపక్కకి వచ్చి ఆగింది.

"ఎక్కవోయ్ వరదరాజులూ త్వరగా ఎక్కు" లోపల్నుంచి గోవర్ధనరావుగారు అరిచారు. ఆశ్చర్యపోతూ లోపలికి చూశాడు వరద, వెలిగి ఆరిపోతున్న "హిజ్‌మాష్టర్స్ వాయిస్" కుక్కబొమ్మవేపు చూస్తోంది వినత లోపల్నుంచి.

"రండి యింటికి" అన్నాడు కాశీపతి.

"వస్తాను. యివాళ కాదు"

"బతిమాలిన కొద్దీ బెట్టు సరిచేయడం వరద పంథా, రాత్రి వస్తాడు. పదండి నాన్నా" అంది వినత.

"నువ్వుండమ్మా, అన్ని సమయాల్లోనూ ఆటలాడితే బావుండదు, రావోయ్ వరదరాజులూ" అన్నారు గోవర్ధనరావుగారు.

గుర్రం బండీ అంతటనీ ఓసారి కుదిపి సకిలించింది.

చెల్లెలు విషయం చెప్పడమా వద్దా అని ఆలోచించాడు వరద.

"సరే పదండి, నేనూ వస్తున్నాను" అన్నాడు.

"మీరు బండి ఎక్కరా యేమిటి?"

"స్థలం చాలదు ఒహటి, అందరూ కూచుంటే బండి నడవదు"

"అయితే నేనూ నడుస్తాను" అని టోపీ తీసుకు దిగాడు కాశీ.

"మెల్లిగా నడపవోయ్ బండీ" అన్నారు గోవర్ధనరావుగారు.

చూస్తూండగానే గుర్రం పరుగుతీసి మరి రెండు క్షణాల్లో మలుపు తిరిగింది, "పని సక్రమంగా జరిగేట్లుందండి, విజయవాడలో యిద్దరు ధనవంతులు దొరికారు, నాలుగువేపులా సంపాయించి వచ్చాను"

"డబ్బులేదుకాని, నేనూ యిచ్చేవాణ్ణే" నవ్వాడు వరద.

"థాంక్స్, నా మాటల్నీ, నా ప్రోగ్రాంని నమ్మితే నాకు డబ్బు యిచ్చినట్టే లెక్క, అంతా డబ్బిచ్చే వాళ్ళే అయితే పనిచేసే వాళ్ళెవరు?"

అహమ్మద్ ఖాన్ టీ దుకాణంలో రేడియో అందరికీ అయాచితంగా సంగీతం వంచి పెడుతోంది.

ఇద్దరు కుర్రాళ్ళు దూరంగా పోతున్న నీలి బ్లౌజు కేసి చూసి సిగరెట్టుతో రెండుసార్లు చెయ్యి కాల్చుకున్నారు.

కుర్రాడు తింటున్న రొట్టివేపే చూస్తు నడిచిపోతున్న కుక్క ఒహటి కాలువలోపడి మళ్ళీ వళ్ళు దులుపుకు లేచింది.

"పుస్తకాల విలువ తగ్గించడం కాదు. చదువర్ల విలువ పెంచడం నా వుద్దేశం" అంటున్నాడు కాశీపతి.

మరిరెండు మలుపులు తిరిగేసరికి గోవర్ధనరావుగారి పచ్చమేడ కనిపించింది.

అరగంటసేపు జట్కాలో కూచోడం వల్ల నడుం నొప్పిపుట్టి వెనక్కి చేరబడ్డారు గోవర్ధనరావుగారు.

దూరాన బల్లమీద కూచుని మల్లెపూలు గుచ్చుతోంది వినత.

ఇద్దరూ వచ్చి మధ్య బల్లదగ్గర కూచున్నారు.

గదికి ఓ మూలన చీకటిలో కలిసిపోయి ఆరోగ్యం కూచున్నట్లు గమనించాడు వరద.

వీళ్ళిద్దరూ కూర్చోగానే కళ్ళుమూసుకునే ప్రారంభించారు గోవర్ధనరావుగారు.

"మొగాడిలో యెముకతో తయారయినందుకయినా ఆడదానికి మంచిగుణాలు వచ్చాయికాదు"

వరద తెల్లబోయాడు.

"అదేమిటి?" అన్నాడు కాశీ.

"అదిగో, ఆ మూల బైబిలు చదువుతున్న ఆవిడ నడుగు 'ఈవ్' ఎలా పుట్టిందో"

ఎవ్వరూ మాట్లాడలేదు. వరద వినతవేపు చూశాడు అర్థంకాక.

ఇటువేపే చూస్తూ సూదిలో వేలు గుచ్చుకుని రక్తం కారుతున్న బొటనవేలును నోట్లో వుంచుకుంది.

"చేతకాక వూరుకున్నారుగాని, వీళ్ళిద్దరూ నన్నీపాటికి షూట్ చేసేసేవారు" మళ్ళీ అన్నారు గోవర్ధనరావుగారు.

ఈసారీ ఎవ్వరూ నోరు మెదపలేదు.

"ఎసోసియేషన్ పెన్షన్ తప్పిస్తే మనకి ఆధారమేముంది చెప్పూ? నెక్లెసు చేయించాలట కూతురుగారికి - ఈవిడ రికమెండేషన్"

ఆరోగ్యం వేపు చూశాడు వరద. ఇతను విస్మితుడవడం చూసి ఫక్కున నవ్విందామె.

"ఆయన చెప్పిందాంట్లో సగమే నిజం వుంటుంది రాజూ, మర్చిపోకు. "

"మళ్ళీ బైబిలు పట్టుకు అబద్ధ కూడాను" అన్నారాయన.

"బట్టలు మార్చుకు వస్తాను - మీరు వెళ్ళిపోకండి" అని లేచి మేడ మీదికి వెళ్ళాడు కాశీపతి.

మల్లెచెండు కూర్చటమవడంతో తలలో తురుముకు లోపలికి వెళ్ళిపోయింది వినత.

ఇప్పుడు ముందుకి వంగి కళ్ళు పెద్దవి చేసి మెల్లిగా అడిగారు గోవర్ధనరావుగారు.

"ఆ విషయం కదిపావా కాశీతో?"

"ఏ విషయం"

"అదే, లైబ్రరీ"

"ఇంకా లేదండి"

నిట్టూర్చాయన, "ఏమవుతే కానీ, వచ్చే వైశాఖంలో పెళ్ళి నిశ్చయించేశానయ్యా, నెక్లెసు విషయం కాదనుకో, చర్చిలో పెళ్ళి జరపాలంటుందీవిడ"

వరద ఆశ్చర్యపోయాడు. గోవర్ధనరావుగారు ఎంత గుంభనంగా వుండగలరా అని.

"మరి మీరే మంటారు?"

"బుద్ధిజం మాట ఎలా వున్నా హిందూ మత సంప్రదాయంలో జరిపించాలని నా అభిప్రాయం ఎంత మారినా హిందూ అంటే నాకు గౌరవం వుండనేవుంది. ఏమంటావ్?"

ఏమీ చెప్పలేక తికమకపడ్డాడు వరద.

"ఇది మీ యిద్దరికీ సంబంధించిన విషయం, మీరే తేల్చుకోవాలి"

"అవునులే, దంపతుల జోలికి కుర్రాళ్ళు రావడం మంచిదికాదు, అందులో మాలాంటి వాళ్ళ దగ్గర" సాభిప్రాయంగా ఆరోగ్యం వైపు చూడబోయి మెడ తిప్పలేక ఆగిపోయేడు గోవర్ధనరావుగారు. బైబిలు మూసేసి లోపలికి వెళ్ళిపోయింది ఆరోగ్యం. ఆమె ముఖంలో కోపం చూడడం వరదకు అదే మొదటిసారి.

"చూశావా ఆ కోపం? నా మీద లేకపోతే పోనీ, నా వయస్సు మీదయినా గౌరవంలేదు దానికి" నిట్టూర్చారు.

వినత మూడు కప్పుల్తో కాఫీ తెచ్చి టేబిలు మీద వుంచింది. మల్లెపువ్వుల గుబాళింపు హాలంతా కమ్మింది.

వరదకి కప్పు అందిస్తూ "ఇవాళ టీ తాగాలి నువ్వు" అంది.

వినత కాస్త నయమోయ్ మొగాడయితే పెళ్ళిచేయకుండా విదేశాలు పంపించేవాణ్ణి ఏమయితే అయింది నువ్వు మాత్రం పెళ్ళి చేసుకోకు"

వరద దొంగతనంగా ఆమె ముఖం చూశాడు. అప్పటికే పక్కకి తిరిగి నవ్వుకుంటున్న వినత, యితను చూడగానే ఫక్కున నవ్వేసింది.

"ఇంత అల్లరి పిల్లలకి శిక్ష ఏమిటో తెలుసా, అమాయకుడూ, నెమ్మదయిన వాడికి ముడిపెట్టడం. కాశీపతిని అందుకే ఎంచాను" అన్నారు గోవర్ధనరావుగారు, ఈ పాటికి ఆయన కోపం పోయింది.

సిగ్గుతో, ఏదో ఆలోచనల్తో, సగం మెలుకువపాటుతో ఆమె చేతిలో కప్పు వణకడం చూసి.

"కప్పు టేబులు మీద పెట్టి సిగ్గుపడమ్మా – మీ నాన్న ధనవంతుడు కాడు" అన్నాడు.

రెండు చేతుల్తో ముఖం కప్పుకుంటూ మాయమయింది వినత.

ఏదో మార్పు ఆమెలో కనిపించింది వరదకి. అదే ఆలోచిస్తూ కూచున్నాడు.

కాశీపతి సన్నటి గోధుమరంగు ఖద్దరు పంచె, కుచ్చిళ్ళు పోసి కట్టి గ్లాస్కో లాల్చీతో వచ్చాడు.

"ఈ యిల్లు టిపికల్, ఒకరు హిందూ, మరొకరు క్రిష్టియను, ఇంకొకరు బుద్దిస్టు, సమతకి చిహ్నం" టీ రెండు గుక్కల్లో ముగించి గర్రున త్రేన్చారు.

ఇంటిమీదే దృష్టి వుంది వరదరాజులుకి

టీ ముగించి లేచాడు, "ఇక వెళ్తానండి"

"నాతో చెపితే లాభంలేదు. వినతని పిలుస్తానుండు" పిలిచారు. ఎక్కడో దూరాన సన్నని కంఠం జవాబిచ్చింది.

"మీతో రెండు విషయాలు మాట్లాడాలనుకున్నానే" అన్నాడు కాశీపతి.

"రేపు వుదయాన్నే ఓసారి మా యింటికి రాకూడదూ – కాఫీ తాగి పోదురుగాని?"

"అవునోయ్ కాశీ. వరదరాజులు యిల్లొకసారి చూడాలి నువ్వు, కణ్వాశ్రమంలా వుంటుంది.

"సరే, రేపుదయం వస్తాను"

వినత వచ్చింది.

నేరేడు పండు రంగు పరికిణీ, తెల్లటి చోళీ వేసుకుంది మోటగా పెరిగిన జుత్తుని బలంగా వెనక్కి త్రిప్పి ముడేసింది. సిగలో సగం విడిన మల్లెలు, చెక్కిళ్ళమీద ఎరుపు సరుగుడు చెట్ల వెనక సాయంకాలం ఎర్రదనంలాగు – గుండెలోతులో రక్తాన్ని కరళ్ళు గట్టించింది.

"ఉండూ, నేనూ వస్తున్నాను" అంది.

వరద నిశ్చేష్టుడయి ఆగిపోయాడు.

"వరదతో వెళ్తాను నాన్నా" అందామె.

ఎక్కడికని అడగనూ లేదు, తలెత్తనులేదు - 'ఊ' అన్నారు గోవర్ధనరావుగారు.

చుక్కచుక్కగా టీ చప్పరిస్తున్నాడు కాశీపతి.

ఎవరూ వినరన్న ధైర్యం వచ్చాక "ఎందుకొచ్చావ్ నాతో?" అన్నాడు వరద.

"ఏం రాకూడదా?"

"అదికాదు నీ గురించి నువ్వాలోచించుకోవలసిన వయస్సిది"

"నాకు తెల్సు"

వినతతో మాట్లాడడానికి భయం వరదకి. తొందరపడి ఆమె అనేసిన ఏమాటతో మనస్సు బాధపడుతుందోనన్న పిరికితనం అతన్ని పీకుతూంటుంది - అందుకని యింకేం ప్రశ్నించలేదు.

పార్కు పక్కనుంచి నడుస్తూంటే

"ఓసారి కూర్చుందాం పద" అంది.

"ఇంటిదగ్గర పనివుంది, వెళ్ళాలి"

"ఓయబ్బో, గులాబి తిట్టదులే. నేను ఆపేశానని చెప్పు"

"అదికాదు వెళ్ళాలి"

కన్నీటి పర్యంతం అయింది వినత.

"రెండు విషయాలు నీతో మాట్లాడాలి. వింటానంటే చెప్పు, లేకపోతే వెళ్ళిపోతాను"

ఎలక్ట్రిక్ దీపపు నీడలో ఆగి అడిగింది.

ఆమె కంఠం బొంగురుపోవడం చీకట్లో గుర్తించాడు వరద. గుర్తించి యింకేమీ అడ్డుచెప్పలేదు.

"పద" అన్నాడు.

గుబురుగా పెరిగిన క్రోటన్సు మొక్కల నీడన చతికిల బడ్డాడు.

దూరంగా గడ్డిమొక్క చేతిలోకి తీసుకు కూచుంది వినత, దీపపు వెలుగు సూటిగా కళ్ళల్లో పడడంతో ముఖం చిట్లించింది.

"చెప్పు తొందరగా" అన్నా ఎంతోసేపటికిగాని నోరు విప్పలేదు వినత.

"ఇందాక నాన్నగారి మాట విన్నావుగా?"

"ఏమిటి?"

"నా పెళ్ళి విషయం?"

"ఊ, వైశాఖంలో చేస్తారట.."

"నాకీ పెళ్ళి యిష్టంలేదు."

నిర్ఘాంతపోయాడు వరద. ఆమెకళ్ళు క్రిందికి దించుకుని బొటన వ్రేలితో గొప్పు తవ్వుతోంది.

"అదేం?"

"కాశీపతి తెల్సుగా? జీవితం మీద అలా ఆశలు పెట్టుకు బ్రతికేవాడు నాకక్కరలేదు."

"అనుకున్నది అనుకున్నట్టు జరిగితే లక్షాధికారి అవుతాడు కాశీపతి"

"జరక్కపోతే?"

"మీ నాన్నగారు వుండనే వున్నారు. ఆయన ఆదుకోక పోరు"

"అంతకన్నా ఆత్మహత్య మరొకటి వుండదు. అలా బ్రతకడం నాకసహ్యం"

"మరి మీ నాన్నగారితో చెప్పలేదేం?"

"ఆయన నన్నడగలేదు. అందుకని"

"కానీ కాశీపతి తెలివయినవాడూ, మంచివాడూను"

"అది 'తెలివి' కాదు, బలహీనత, ఏదో కలల్లో బ్రతకడం, మొగాడిలో బలహీనతల్ని ఒప్పుకుని జోకొట్టి నిద్రపుచ్చడం స్త్రీకి తెలుసు. కానీ ఆమె గౌరవాన్ని పొందగల గొప్పతనం కూడా అతనికి వుండాలి"

ఒక్కసారి ఆమె ముఖం చూశాడు వరద, అసహాయత ఆమె ముఖాన్ని రగిల్చింది ఉదాసీనతతో, దుఃఖంతో కళ్ళు ఎరుపెక్కాయి, ఇంత ఆలోచించడం ఆమెకి చేతకాదనుకున్నాడు వరద, కానీ యిప్పుడు హఠాత్తుగా -

"ఇవేనా నాతో చెప్పాల్సిన విషయాలు?"

"నన్నిప్పుడేం చెయ్యమమావో చెప్పు"

"మీ అమ్మని అడుగు, చెప్తుంది"

"నిన్నడిగితే?"

"చేతనయితే కాశీపతిని నీకిష్టమయినట్టు మార్చుకో, లేకపోతే అతనికి తోచినట్లు నువ్వు మారాలి"

"ఎంతసేపూ 'కాశీపతి' అంటావేగానీ, నీ గురించి నువ్వు ఆలోచించవేం?" అంది హఠాత్తుగా.

దిమ్మరపోయి చూశాడు వరద. ఆమె పెదవులు ఆ సరికే దుఃఖంతో, వంపు తిరిగాయి. మరొక్క మాటచాలు ఆమె ఏడవడానికి.

"నా గురించి యిందులో ఆలోచించడానికి ఏముంది కనుక? పెళ్ళయాక నిన్ను చూడడానికి ఓసారి తప్పకుండా వస్తాను"

కిందపెదవితో దుఃఖం ఆపుకోవాలన్నా ఆగలేదు. కంఠంలో జీర తెలిసింది వరదకి.

ఎలక్ట్రిక్ దీపం వున్నట్లుడి ఆరిపోయింది. పార్కు మూసేసే వేళయిందని తోటమాలి అరుస్తున్నాడు.

చీకటిలో యిద్దరూ మునిగిపోయారు.

"నా గురించి ఎప్పుడూ ఆలోచించలేదా నువ్వు?" చీకట్లో మెల్లిగా అడిగింది.

భయపడ్డాడు వరద, ఎవరన్నా చూసినా బావుండదు. తలుపు వేస్తే గేటు గెంతిపోవాలి.

"ఇక పోదాం పద" అన్నాడు.

"ముందు నా ప్రశ్నకు సమాధానం చెప్పు"

గుండె గొంతులో కదిలిది.

"నాతో నువ్వు బ్రతకలేవు" అన్నాడు వరద నిర్లిప్తంగా

"అంటే?"

"కాశీపతికంటే ఎక్కువ ఆశల్లో బ్రతుకుతున్నాను నేను. జీవితం మీద నాకెంతో నమ్మకం, దుగ్ధ. కానీ అతనికున్న పట్టుదలా, ధైర్యమన్నా నాకులేదు"

మాట్లాడలేదు వినత.

"నా దగ్గర నువ్వు చాలా తగ్గి బ్రతకాలి"

"అంటే నీలాగా నిర్లక్ష్యంగా తిరగాలా? అన్నిటినీ పోయి"

"అదికాదు? "

"మరి?"

"నిన్ను నీకు పూర్తిగా తెలీదు. నీకు ఎదుటి వ్యక్తి మీద అధికారం కావాలి, ప్రేమ కాదు. అతనికంటె పెరిగి బ్రతకాలనుకుంటావు. నేను చాలా మామూలుగా, నాకంటే తక్కువతనంతో బ్రతికే వాళ్ళకోసం పాకులాడతాను. నిజానికి యివాళ నువ్వన్నట్టు ఎప్పుడూ చూడలేదు నేను. ఇవాళ నేను కావాలని తోచినా, రెండేళ్ళ తర్వాత నేనెంత అనవసరమో తెలుస్తుంది నీకు. చెత్తబుట్టలాగా దూరంగా తోసేస్తావు అప్పుడు. అర్థమయిందా?"

"ఉహూఁ! లేదు" అంది.

"స్త్రీని స్త్రీగా చూడడం నాకు తెలీదు. అనుభవంతో స్త్రీని మలిన పరచడం అన్యాయం. నిజానికి"

"పో. పిచ్చి"

"నా తరహా అంతే.."

"అయితే నువ్వు నాకక్కర్లేదు" అంది పట్టుదలగా.

అప్పటి ఆమె ముఖం చూడాలనుకున్నాడు వరద. "ఇప్పుడు నిన్ను నువ్వు తెలుసుకున్నావ్. అసలు వినతలా మాట్లాడావు. నిజానికి నువ్వు ఏడవకూడదు. వేటి గురించీ ఆలోచించక నిర్లక్ష్యంగా గెంతుతూ బ్రతకాలి. కాశీపతి కొంత నీ యిష్టాయిష్టాల్ని గౌరవించగలడనుకుంటాను."

"ఇక పోదాం పద" అంది వినత.

ఎలక్ట్రిక్ దీపం కొట్టుకు కొట్టుకు వెలిగింది. - ఒక్కసారిగా వెలుగుని చూడలేక ముఖం కప్పుకుంది వినత.

"నీ గురించి నేనెప్పుడూ ఆలోచించలేదు. ఇలాంటి రోజు వస్తుందని కూడా తోచలేదు నాకు. వస్తాను. త్వరగా యింటికిపోవాలి."

"ఏం తొందర?"

"గులాబికి వంట్లో బాగోలేదు. వారం రోజుల్నుంచీ జ్వరం."

కళ్ళు పెద్దవి చేసి చూసింది. క్షణకాలం క్రితం వరకూ కన్నీటితో మెత్తబడిన కళ్ళు ఆశ్చర్యాన్ని సరిగ్గా వ్యక్తం చేయలేకపోయాయి.

"అయితే నేనూ వస్తాను పద."

రెండడుగులు వేశాక తుళ్ళిపడి ఆగిపోయాడు వరద. నీలవేణి గుర్తుకొచ్చింది.

"ఇప్పుడు వద్దులే. నా మాట విను" అన్నాడు.

"అదేం?"

"కారణం మరోసారి చెప్తాను. చాలా రాత్రయింది. ఇంటివరకూ వచ్చి వెళతాను పద" అన్నాడు.

ఇంకేమీ మాట్లాడకుండా ముందు నడిచింది వినత.

వినతకీ, తనకీ మధ్య ఏదో తెలీని దూరం పెరిగినట్టు తోచింది వరదకి. ఇన్ని విషయాలు ఎప్పుడు ఆలోచించలేదతను. ఇన్నాళ్ళయి ఏదో అవ్యక్తమయిన బంధం వాళ్ళిద్దరినీ ఒకే ముడిలో బిగించింది. ఇప్పుడు మరో వ్యక్తి జొరబడి శబ్దం లేని కత్తెరతో ఆ ముడిని కోసేశారు.

ఇద్దరూ విడిపోయారు. దూరదూరంగా యిద్దరూ విడిపోతున్నారు. చీకటినీడల్లో దూరాన నడుస్తున్న వినత కనిపించలేదు.

చెప్పకుండానే వెనక్కి తిరిగి యింటి ముఖం అయాడు వరద.

సగం తోవ గడిచాక వెనక్కి తిరిగి చూస్తే వరద కనిపించలేదు వినతకి. ఆశ్చర్యపడలేదామె.

(కొనసాగింపు వచ్చేనెలలో)

Post your comments